

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 416/2018-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou Bardač s. r. o., Lovinského 22, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Róbert Bardač, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 22/2017 z 25. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 22/2017 z 25. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako neprípustné dovolanie sťažovateľa (ako žalovaného v konaní pred všeobecnými súdmi) podané proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 164/2015 z 9. júna 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 15 Cb 213/2009-318 zo 6. decembra 2010.

2.1 Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol:

«Dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie nedodržel zákonom stanovený postup podľa ust. § 118 ods. 2 OSP, pričom odvolací súd túto vadu konania neodstránil. Dovolateľ má za to, že porušenie tejto povinnosti vyplýva aj zo zápisníc o pojednávaní. Súd prvej inštancie znemožnil žalovanému vyvrátiť predstavu súdu prvej inštancie o tom, čo je medzi stranami zhodné a čo nie, o čom sa dozvedel až z odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj súd prvej inštancie znemožnil žalovanému navrhovať vykonanie ďalších dôkazov na podporu svojich tvrdení. Toto pochybenie súdu malo prispieť k nepredvídateľnosti postupu a rozhodnutiu súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu a vydaniu prekvapivého rozhodnutia.

Je pravdou, že zo spisu nevyplýva, že by súd prvej inštancie v prejednávanej veci oboznámil strany s okolnosťami uvedenými v § 118 ods. 2 OSP, zároveň zo spisu nevyplýva ani žiadna výhrada žalovaného, či jeho zástupcu, voči jej nesplneniu, hoci ten bol na pojednávaniach prítomný. Nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 OSP zo strany súdu, prípadne eventuálne opomenutie súdu prvej inštancie postupovať podľa tohto zákonného ustanovenia (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia strán je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné), v prejednávanej veci neviedlo k takej ujme na strane žalovaného, kedy by bolo možné konštatovať existenciu vady v zmysle § 420 f/ CSP.

Ak totiž predseda senátu (samosudca) toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jeho procesných práv. Odvolací súd správne uviedol, že porušenie citovaného zákonného ustanovenia žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod.

Konštatovanie zhodnosti skutkových tvrdení strán sporu alebo konštatovanie ich spornosti neodníma strane (teda ani žalovanému) možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení a na unesenie dôkazného bremena. Ako to vyplýva už aj zo samotného odvolania aj dovolania žalovaného, ten síce vytyka porušenie ustanovenia § 118 ods. 2 OSP, ale na druhej strane nenavrhuje vo veci doplniť dokazovanie a ani neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré nemohol v priebehu prvoinštančného konania uviesť, resp. ku ktorým sa nemohol vyjadriť. Nemožno sa preto stotožniť s názorom žalovaného, že medzi eventuálnou absenciou postupu súdu podľa § 118 ods. 2 OSP a nemožnosťou strany sporu navrhovať dôkazy na unesenie dôkazného bremena a preukázanie právne významných tvrdení strany sporu, existuje súvislosť.

Z povahy tejto procesnej povinnosti je zrejmé, že k zhojeniu jej prípadného nesplnenia dochádza samotným rozhodnutím súdu, v dôvodoch ktorého je súd povinný uviesť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Náprava prípadného nesprávneho postupu prvoinštančného súdu v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalovaný v predmetnej veci aj využil. Dovolací súd preto námietku dovolateľa ohľadom nedodržania procesného postupu v zmysle § 118 ods. 2 OSP, ktorou malo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces, považuje v tejto veci za neopodstatnenú.

Ďalej dovolateľ namieta porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré videl v arbitrárnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu, ktoré sa nevysporiadali s podstatnými námietkami žalovaného. Dovolateľ mal za to, že rozhodnutia sú nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené, tiež vytykal, že oba sudy nižšej inštancie vo svojich rozhodnutiach uvádzajú zjavne protichodné, nezrozumiteľné a nedôvodné právne závery, čoho výsledkom sú prekvapivé rozhodnutia súdov nižšej inštancie...

K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd odkazuje aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 3.12.2015 pod R 2/2016, podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia

neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

Dovolací súd konštatuje, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí. Rozhodnutie obsahuje zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovaného. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil a nevybočil nimi z rámca relevantnej právnej úpravy aj jej ústavno-konformnej interpretácie.

Obe rozhodnutia súdov nižších inštancií boli založené na tom právnom názore, že žalobca a žalovaný mali uzavretú inomínatnú zmluvu, predmetom ktorej bolo spracovanie účtovníctva a miezd pre žalovaného, na základe nej boli žalovanému vystavené faktúry za spracovanie účtovníctva v zmysle cenníka žalobcu, ktoré žalovaný neuhradil, resp. uhradil len čiastočne alebo po splatnosti. Z odôvodnenia rozsudkov nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Nie je preto podložená námietka žalovaného, že odvolací súd sa nezaoberal jeho jednotlivými odvolacími námietkami, keďže tento výslovne reagoval na relevantné námietky súvisiace s aktívnou legitimáciou žalobcu, porušením ust. § 118 ods. 2 OSP, nedostatočným vyhodnotením vykonaného dokazovania, ako aj k spochybneniu vierohodnosti svedkov, pričom konštatoval správnosť interpretácie týchto dojednaní prvoinštančným súdom pri ich hodnotení. Z obsahu dovolania v zásade vyplýva, že žalobca vlastne nesúhlasí s právnymi závermi odvolacieho súdu. Skutočnosť, že žalobca mal na vec odlišný názor a že rozhodnutia súdov neboli odôvodnené podľa jeho predstáv, nie je dostačujúcou bázou pre tvrdenia o nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí a existencii vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

Nemožno preto konštatovať, že by rozsudok odvolacieho súdu neobsahoval zásadné vysvetlenie podstatných dôvodov pre jeho rozhodnutie, a že by tak bol naplnený výnimočný predpoklad pre prípustnosť dovolania z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia v zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu.

Namietanú prekvapivosť rozhodnutia, ktorou bolo porušené žalovaného právo na spravodlivý proces videl jednak v rozhodnutí súdu prvej inštancie ako aj v rozhodnutí odvolacieho súdu v tom, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom spočívajúcim v nedostatočnom odôvodnení, neprijateľných a neracionálnych záveroch svojho rozsudku, kde právne závery sú v extrémnom nesúlade so skutkovými zisteniami a v niektorých prípadoch úplne absentujú...

Dovolací súd preskúmaním odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konštatuje, že odvolací súd v rámci preskúmavania správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, nedospel k záveru, že by sa na spor vzťahovalo ustanovenie právneho predpisu, ktoré dovtedy pri rozhodovaní súdom prvej inštancie nebolo použité. Odvolací súd použil tie isté ustanovenia toho istého právneho predpisu ako súd prvej inštancie, čo nepochybne vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Spor posúdil tak, že sa v celom rozsahu podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP, platného v čase rozhodovania odvolacieho súdu, s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie stotožnil. Nešlo preto o vydanie tzv. prekvapivého, nepredvídateľného rozhodnutia, odvolací súd svojím postupom nevylicil žalovaného z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nešlo o rozhodnutie, ktoré nemohol žalovaný predvídať a bolo pre neho prekvapivé.

V súvislosti s tvrdením dovolateľa, že výrok rozhodnutia odvolacieho súdu je nevykonateľný a zmätočný a odvolací súd postupoval procesne nesprávne, keď vo výroku rozhodnutia odstraňoval zrejmu nesprávnosť vyplývajúcu z výroku rozhodnutia súdu prvej inštalácie, dovolací súd uvádza, že tento záver dovolateľa je nesprávny. Dovolací súd tu poukazuje na závery formulované ústavným súdom v náleze Ústavného súdu SR z 24. júla 2014, sp. zn. II. ÚS 576/2013-30, ktorý zdôraznil, že výrazom snahy o vyváženú práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy na jednej strane a práva na právnu istotu založenú síce (objektívne) nesprávne prejavovým, ale predsa právoplatným súdnym rozhodnutím, je okrem iného aj ustanovenie § 164 OSP (teraz 224 CSP). Toto ustanovenie umožňuje súdu, ktorý rozhodnutie vydal, opraviť v ňom aj bez návrhu „chyby v písaní, počítaní a iné zrejme nesprávnosti.“ Kým pojmy „chyby v písaní“, resp. „chyby v počítaní“ sú pomerne jednoznačné, je pojem „iná zrejma nesprávnosť“ relatívne neurčitým pojmom. Už vzhľadom na systematickú úpravu nápravy inej zrejmej nesprávnosti spolu s chybami v písaní a počítaní je zrejme, že na jednej strane môže ísť len o také chyby, ktoré sú podobného druhu ako chyba v písaní alebo počítaní, na druhej strane musí ísť svojím obsahom o iné než písárske alebo počtárske chyby, ak k ich vzniku došlo okamžitým zlyhaním mechanickej alebo duševnej činnosti osoby, ktorá sa zúčastnila vyhlásení alebo vyhotovení rozhodnutia (porov. Rc 37/1969)...

Z výroku rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejme, že jednoznačne ide o potvrdzujúce rozhodnutie, pričom odvolací súd výrokom svojho rozhodnutia len koriguje zrejmu nesprávnosť v uvedenom roku pri určení spôsobu počítania úroku z omeškania (zjavne nesprávny rok 2008 na správny 2008).

V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP, teda tak, že uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať

nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom...

Dovolateľ je povinný pre naplnenie predpokladov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 dostatočne vymedziť tak, ako to predpokladá ust. § 432, právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací súd v súvislosti s dovolateľom formulovanými piatimi otázkami, ktoré majú naplniť dovolacie dôvody formulované v ust. § 421 ods. 1 CSP, zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je striktné limitovaná tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia určitej, dovolateľom formulovanej právnej otázky. Pokiaľ by sme aj abstrahovali z obsahu dovolania určitú právnu otázku, táto by mohla súvisieť výlučne s vyhodnotením vykonaného dokazovania ako vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu a otázke toho, či tento subjekt bol subjektom, ktorý mal pohľadávku vyplývajúcu z platnej zmluvy voči žalovanému, ako aj s vyhodnotením platnosti vzťahu, ktorý mal osvedčiť vznik nároku uplatneného v konaní, t. j. platnosti zmluvy medzi stranami sporu. Tu však žalobca nepredkladá žiadnu otázku, ktorá by mala základ či už v odklone od existujúcej judikatúry, alebo v rozdielnych právnych názoroch vyplývajúcich z rôznych rozhodnutí odvolacieho súdu, ani neformuluje otázku, ktorá by podľa neho mala byť zodpovedaná pre jednoznačné identifikovanie základu uplatneného nároku, a ktorou sa ešte dovolací súd nezaoberal.

S poukazom na uvedený obsah dovolania je zjavné, že si dovolateľ zamieňa právne posúdenie so skutkovým vyhodnotením a posúdením veci. Dovolateľ dovolanie podľa § 421 ods. 1 písmená a/, b/ aj c/ CSP (čo už je samo osebe zmätočné pri hľadaní odpovede odvolacieho súdu, keď dovolateľ neformuluje právnu otázku nadväzujúcu na niektorú zo zákonom predpokladaných možností) považuje za prípustné z dôvodu, že odvolací súd nevyložil dojednanie sporových strán v tvrdenej zmluve (o vedení účtovníctva ako inomínátneho kontraktu) v súlade s názorom dovolateľa uvedeným v dovolaní o neexistencii dohody o cene (resp. neexistencii zmluvy so žalobcom), a tým, že sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, vec nesprávne právne posúdil.

Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP nemožno považovať argumenty žalovaného v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jeho nespokojnosť s vyvodením iných skutkových zistení a záverov, než ním predkladaných v konaní pri ustálení povinnosti zaplatiť odmenu za poskytnuté služby. Výklad zmluvy a v nej dojednaných pojmov, ako aj naplnenie predpokladov jej existencie, predstavoval zisťovanie obsahu zmluvy ako súčasť skutkového stavu veci. To, že sa súdy oboch inštancií nestotožnili s výkladom a názorom žalovaného o neexistencii zmluvy so žalobcom, absenciou dohody o cene a spôsobe hodnotenia dôkazov, nepredstavuje nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska dôvodov prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ ani c/ v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP (viď obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo 47/2017).

Otázka, ktorý subjekt uzavrel zmluvu so žalobcom, v akej výške si dojednali odplatu za poskytnuté služby, či aplikácia ustanovení o podstatných častiach zmluvy podľa tretej časti Obchodného zákonníka na vykonané dokazovanie, sú otázky skutkové. Dovolací súd si uvedomuje, že rozlíšenie skutovej a právnej otázky nemusí byť vždy jednoznačné, pre účely preskúmaného prípadu považuje však za potrebné zdôrazniť, že k záveru o povinnosti zaplatiť pohľadávku uplatnenú žalobným návrhom dospeli súdy nižších inštancií z viacerých, detailne formulovaných dôvodov, po vykonanom rozsiahlom dokazovaní, pri posúdení všetkých okolností svedčiacich o existencii zmluvného vzťahu medzi stranami sporu.

V súvislosti s otázkou právneho posúdenia inštitútu oddĺženia dovolací súd len odkazuje na už akcentovanú potrebu existencie právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu nijakým spôsobom nezasahuje do vzťahov založených medzičasom skončeným procesom oddĺženia na strane žalovaného, závery týkajúce sa tohto stavu vyslovil odvolací súd len obiter dicta a prípadné dôsledky ukončeného oddĺženia a jeho vplyv na možnú vymáhateľnosť napadnutého rozhodnutia sa budú riešiť až v prípadnom vykonávacom konaní. Rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej nijako nezáviselo od vyriešenia otázky vymáhateľnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že v podmienkach danej veci k naplneniu tvrdeného dôvodu prípustnosti dovolania ani podľa ust. § 420 písm. f/

CSP, ani podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ ani c/ CSP nedošlo. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

Vzhľadom na prijatý záver o neprípustnosti dovolania a jeho odmietnutie dovolací súd nemal priestor pre zaobranie sa návrhom žalovaného na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 444 CSP).»

3. Vo svojej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojich ústavných práv najvyšším súdom v konaní o dovolaní. Právo sťažovateľa na súdnu ochranu a na spravodlivý proces bolo podľa jeho mienky porušené najmä tým, že:

- najvyšší súd neumožnil realizovať právo sťažovateľa na prístup k súdu, a teda nerozhodol o celej veci meritórne, hoci bola daná prípustnosť dovolania sťažovateľa,
- najvyšší súd dôvodí nedostatočne, svojvoľne a ústavne nekonformne,
- najvyšší súd neodstránil porušenie práva sťažovateľa na spravodlivý proces, ku ktorému došlo rozsudkom odvolacieho súdu, hoci tak bol povinný urobiť v rozsahu uplatnených dovolacích dôvodov prípustného dovolania sťažovateľa, čím zaťažil napadnuté uznesenie aj porušením práva sťažovateľa na spravodlivý proces, ku ktorému došlo už rozsudkom odvolacieho súdu konkrétne najmä tým, že prvý výrok rozsudku odvolacieho súdu je podľa sťažovateľa zmätočný (potvrdenie s výhradou), a tým, že na opravu v prvom výroku rozsudku Krajského súdu v Žiline nebol odvolací súd príslušný (tzn. rozhodovali nezákonní sudcovia).

3.1 Podľa sťažovateľa v okolnostiach konkrétneho prípadu boli kumulatívne splnené podmienky prípustnosti dovolania podaného sťažovateľom, o dovolaní sťažovateľa tak mal najvyšší súd rozhodnúť meritórne, čo sa nestalo. Sťažovateľ v súvislosti s prípustnosťou ním podaného dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu osobitne zdôrazňuje, že bol naplnený aj dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Najvyšší súd sa však podľa mienky sťažovateľa podstatou tohto dovolacieho dôvodu v odôvodnení napadnutého uznesenia v skutočnosti vôbec nezaoberal.

3.2 Najvyšší súd v napadnutom uznesení podľa presvedčenia sťažovateľa neposkytuje vôbec žiadnu odpoveď na jeho zásadné námietky v rámci uplatnených dovolacích dôvodov.

3.3 Najvyšší súd napadnutým uznesením podľa názoru sťažovateľa porušil princíp právnej istoty a princíp legality a arbitrárnym výkladom právneho inštitútu oddĺženia uvedeným v odôvodnení napadnutého uznesenia prekročil až hranice ústavne konformného výkladu.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ľudské právo sťažovateľa na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Obdo/22/2017, zo dňa 25. apríla 2018 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, porušené boli.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Obdo/22/2017, zo dňa 25. apríla 2018 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa ukladá, aby sťažovateľovi uhradil jeho trovy konania...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

7. Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravoval v čase podania dovolania Civilný sporový poriadok.

7.1 Ústavný súd konštatuje, že rešpektuje koncepciu opravných prostriedkov tak, ako si ju nastaví najvyšší súd, ak je to v medziach ústavy (porov. II. ÚS 398/08). Rovnako ústavný súd v minulosti rešpektoval výklad a aplikáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) upravujúcich dovolacie dôvody tak, ako si ich nastavil najvyšší

súd. To sa týkalo aj dovolacieho dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP (odňatie možnosti konať pred súdom). Najvyšší súd k tomuto dovolaciemu dôvodu prijal stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov Slovenskej republiky 1/2016), podľa ktorého *„Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“*

7.2 Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala, že postup najvyššieho súdu by nemal oporu v zákone alebo judikatúre najvyššieho súdu.

7.3 Ústavný súd uzatvára, že právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je vzhľadom na skutkový stav v sťažovateľovej veci v napadnutom uznesení zdôvodnený ústavne udržateľným spôsobom. Najvyšší súd sa vyčerpávajúcim spôsobom vysporiadal so všetkými ťažiskovými námietkami sťažovateľa uvedenými v ním podanom dovolaní, jasne a ústavne bezchybne uviedol, z akých dôvodov nie je možné konštatovať sťažovateľom uvádzanú prítomnosť dovolacích dôvodov v prejednávanej veci.

7.4 Nepatrí ústavnému súdu nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať.

7.5 Na základe prezentovaných záverov ústavný súd odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018